

PLA TERRITORIAL SECTORIAL D'INFRAESTRUCTURES DE GESTIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS DE CATALUNYA 2020

MEMÒRIA ECONÒMICA

1. INTRODUCCIÓ.....	1
2. ASPECTES GENERALS.....	2
3.-FINANÇAMENT DE LES INFRAESTRUCTURES DE GESTIÓ DE RESIDUS	3
3.1. L'autonomia dels ens locals	3
3.2.-El Fons de Gestió de residus	3
3.3.- Necessitats d'inversió i proposta de finançament.	4
3.4 Actuacions amb finançament compromès per subvencions ja resoltes.....	5
3.5 Resta d'actuacions necessàries previstes en el PINFRECAT	5
3.6 Resum de necessitats d'inversió en infraestructura d'actuacions del Pla Territorial	6
3.7 Planificació econòmica	6
4.-ELS INSTRUMENTS.....	8
4.1 Els cànon sobre la disposició i la incineració de residus.....	8
5.-ESTABLIMENT D'AJUTS PER AL FINANÇAMENT D'INFRAESTRUCTURES.....	9
5.1 Criteris per a la valoració i atorgament	9
6.- LA PARTICIPACIÓ DEL SECTOR PRIVAT.....	10
6.1 Riscos	10

1. INTRODUCCIÓ

L'actuació del Govern de Catalunya en matèria de residus s'estructura sobre les bases d'una política ambiental preventiva, essent el seu eix fonamental la potenciació dels aspectes de prevenció i valorització (mitjançant el reciclatge i reutilització dels residus) com a elements essencials que permeten avançar cap el desenvolupament sostenible, fent compatible el creixement amb la preservació de patrimoni natural català.

Aquestes actuacions estan en la línia de les accions i programes comunitaris en medi ambient i, en concret, amb les prioritats bàsiques d'integració del medi ambient en d'altres polítiques i sectors com l'agrari, la indústria o l'energia, en l'ampliació de la gamma d'instruments de mercat per tal de modificar les pràctiques perjudicials per al medi ambient; una millor aplicació i compliment de la legislació mediambiental i un reforç de la comunicació, la informació, l'educació i la formació per així augmentar la sensibilització per al desenvolupament sostenible.

Amb aquests objectius el Departament de Medi Ambient va promoure la Llei 6/1993, de 15 de juliol dels residus, modificada posteriorment mitjançant el Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora dels residus, que constitueix el marc jurídic per a garantir que totes les actuacions públiques i privades de gestió i tractament dels residus es realitzen sota criteris de preservació i protecció del medi ambient.

El desenvolupament d'aquestes accions es realitza a través de l'Agència de Residus de Catalunya (en endavant, ARC), empresa pública adscrita al Departament de Territori i Sostenibilitat, i té com a principals objectius millorar la qualitat de vida dels ciutadans de Catalunya i protegir el medi ambient amb actuacions com:

- Promoure la minimització dels residus i llur perillositat.
- Foment de la recollida selectiva de residus i la seva valorització.
- Assegurar una correcta disposició del rebuig.
- Recuperar els espais i sòls degradats per les descàrregues incontrolades de residus o per contaminants.

L'actuació de l'ARC respon, bàsicament, al desenvolupament dels diferents programes aprovats, els quals inclouen una previsió de les actuacions a realitzar i del finançament previst d'aquestes actuacions, d'acord amb el que s'estableix en la normativa vigent.

Durant l'any 2012 finalitza la vigència de programes de referència en el període 2007-2012, així com del Pla Econòmic Financer 2007-2012 de l'ARC, associat a aquests programes, per bé que tenen una vigència pel que fa al finançament fins el 2024. Cal esmentar, en aquest sentit, que l'Agència de Residus de Catalunya i la Generalitat de Catalunya van signar un Contracte-Programa per promoure les actuacions previstes en el període 2006-2010. En el marc d'aquest Contracte-Programa hi ha anualitats autoritzades per executar aquestes actuacions que van fins l'any 2024.

És necessari, per tant, elaborar un nou programa de gestió de residus, que prevegi les actuacions a desenvolupar per l'ARC fins a 2020. A tal efecte s'ha elaborat el Programa General de Gestió de Residus i Recursos de Catalunya (en endavant, PRECAT20) així com el Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de Gestió de Residus Municipals de Catalunya 2020 (en endavant PINFRECAT20), que està integrat en el PRECAT20.

2. ASPECTES GENERALS

Els residus generats per les activitats dutes a terme a Catalunya i els seus habitants s'han de gestionar per minimitzar els impactes negatius sobre el medi ambient i la salut de les persones. A més d'evitar efectes nocius i no desitjables des d'un punt de vista ambiental, també cal potenciar el valor dels residus com a recursos per a l'obtenció de materials que es puguin integrar de nou en els processos productius i contribuir, d'aquesta manera, a reduir l'impacte global de la societat catalana. Amb aquesta visió, i en el marc de les competències que té atribuïdes, l'ARC ha elaborat el PRECAT20 i el PINFRECAT 20.

Per al compliment dels objectius, i que en gran mesura dimanen dels objectius establerts per les directives europees, és necessari disposar d'una xarxa d'infraestructures equilibrada i adequadament dimensionada a més a més de la posada en marxa d'una sèrie d'accions en l'àmbit de la prevenció, de l'ecodisseny, de la recollida selectiva, del reciclatge i de la valorització en general que faciliti un progrés real en la gestió dels residus i dels recursos per avançar eficaçment cap a l'economia verda i circular.

Aquest fet pren un relleu especial pel cas dels residus municipals, sobre tot si tenim present que en l'actualitat Catalunya ha assolit un índex de recollida selectiva de residus municipals del 38%, mentre que l'objectiu de reciclatge de residus municipals que legalment ha establert la Unió Europea per l'any 2020 (un 50%) i pel 2030 (un 70%)

Aquestes accions, alhora ajudaran a reduir futures necessitats en matèria d'infraestructures, posant en valor la xarxa que s'està construint actualment i generant estalvis significatiu en aquest àmbit.

3.-FINANÇAMENT DE LES INFRAESTRUCTURES DE GESTIÓ DE RESIDUS

3.1. L'autonomia dels ens locals

La gestió de residus és una competència pròpia dels ens locals d'acord amb la *Llei de Règim Local de Catalunya* (LRLC) i amb la *Llei reguladora dels residus de Catalunya*. La LRLC estableix que és competència dels municipis el servei de recollida i tractament dels residus (article 66.l) i inclou la recollida de residus dins dels serveis mínims que han de prestar tots els municipis (article 67.a).

El *Text Refós de la Llei reguladora dels residus* (art. 42.1) determina que la gestió dels residus municipals és una competència pròpia dels municipis. Així mateix s'expressa la *Ley 22/2011, de 28 de julio, de residuos y suelos contaminados*, quan estableix (art.12.5) que correspon als ens locals el servei obligatori de la recollida, transport i tractament dels residus domèstics i comercials d'acord amb la normativa sectorial.

No obstant, la planificació i el finançament de les instal·lacions de tractament i disposició dels residus municipals correspon a la Generalitat, d'acord amb la *Llei 8/2008 de finançament de les infraestructures de gestió dels residus i dels cànon sobre la disposició del rebuig dels residus*.

En matèria de finançament, la *Llei 8/2008* estableix que (art. 2) correspon a la Generalitat, d'acord amb el principi de cooperació amb els ens locals, garantir el finançament de les infraestructures de gestió de residus municipals, que inclou tant la implantació de noves infraestructures com la millora de les instal·lacions existents motivada per les adaptacions a la normativa, d'acord amb les disposicions del Programa de gestió i el Pla Territorial Sectorial d'infraestructures de residus municipals.

Pel que fa a les responsabilitats dels ens locals en matèria de finançament d'infraestructures, la *Llei 8/2008* estableix que (art. 2) les despeses d'explotació de les instal·lacions del Pla Territorial Sectorial d'infraestructures han d'ésser assumides pels ens locals titulars d'aquestes instal·lacions. En aquest sentit s'expressa també la *Ley 22/2011* (art.11.3) establint que en la determinació dels costos de gestió dels residus domèstics i comercials gestionats pels ens locals, s'ha d'incloure els costos reals de les operacions de recollida, transport, tractament dels residus, vigilància i manteniment posterior a la clausura d'abocadors.

La Generalitat assumeix mitjançant l'Agència de Residus de Catalunya el finançament de les inversions que figuren en el Pla Territorial Sectorial d'infraestructures de Gestió de residus municipals de Catalunya, PINFRECAT20, en la quantia i forma que es determini en el propi Pla Territorial, prèvia aprovació del Govern. El finançament podrà provenir de fons propis de la Generalitat o bé del Fons de Gestió de residus.

En qualsevol cas, es vol també ampliar a altres agents econòmics la possibilitat de finançar aquestes instal·lacions, sense detriment del finançament per part de la Generalitat en la mesura en que la disponibilitat pressupostària ho permeti.

3.2.-El Fons de Gestió de residus

Pel que fa a la finalitat i recursos econòmics del Fons de Gestió de residus, queden recollides a l'article 5 de la *Llei 8/2008*:

- El Fons de Gestió de residus es destina a finançar les operacions de gestió dels residus, en el marc dels programes específics de gestió de residus i d'acord amb el Pla Territorial Sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals, i també les operacions de gestió de residus d'envasos que duguin a terme els ens locals, d'acord amb el que estableix la *Llei de l'Estat 11/1997* i el Programa general de residus de Catalunya.

I a l'article 55 del *Text refós de la Llei reguladora dels residus*:

- El Fons de Gestió de residus s'insereix en el marc de la legislació reguladora de la cooperació econòmica de la Generalitat en inversions en obres i serveis de competència dels ens locals de Catalunya que contenen les lleis d'organització territorial de Catalunya.
- El Fons de Gestió de residus pot instrumentar la cooperació econòmica de la Generalitat en el foment de les operacions de prevenció, valorització i optimització d'altres categories de residus, una vegada garantit el finançament de les infraestructures de gestió de residus municipals.

El Fons de Gestió de residus, que s'integra de manera diferenciada en el pressupost de l'Agència de Residus de Catalunya, es proveeix dels recursos següents:

- a. Les aportacions del pressupost de la Generalitat.
- b. Les assignacions que corresponguin a la Generalitat procedents de la imposició per les administracions públiques de gravàmens sobre residus.
- c. Els ingressos derivats dels cànon sobre la disposició del rebuig de residus.
- d. Les subvencions i els ajuts atorgats per altres ens.
- e. L'import recaptat de les sancions imposades per l'Administració de la Generalitat com a conseqüència d'infraccions de la normativa sobre residus, un cop deduïdes les despeses de gestió.
- f. Les donacions, les herències, les aportacions i els ajuts que els particulars, les empreses o les institucions destinin específicament al Fons.
- g. Els romanents procedents d'economies en la contractació, de revocacions o de renúncies en els procediments d'atorgament d'ajuts o subvencions als ens locals finançades amb el Fons, o altres ròssecs, inclosos els provinents dels sistemes que s'estableixin per a la gestió de residus municipals, ja siguin del mateix exercici o d'exercicis anteriors.

- h. Les aportacions provinents dels sistemes que s'estableixen per a la gestió dels residus d'envasos o d'altres sistemes de gestió de residus que es desenvolupin.
- i. Les aportacions específiques de l'Estat.
- j. Qualsevol altra aportació destinada a finançar operacions de gestió de residus municipals.

Fins ara, el Fons de Gestió de residus només s'ha nodrit únicament dels cànon sobre la disposició del rebuig de residus. Cal tenir present que aquest Fons està administrat per les Junes de Govern creades per aquesta Llei 8/2008, i amb representació dels ens locals. A l'hora de distribuir aquest Fons, la pròpia Llei fixa uns criteris de distribució a que han d'ajustar-se les Junes de Govern. Aquests criteris no seran d'aplicació per a la resta de recursos que es puguin dotar al Fons de Gestió que no siguin els cànon, i que fins ara no s'han dotat.

La Llei 8/2008 estableix que (art. 8) els cànon sobre la deposició controlada i la incineració de residus municipals són instruments econòmics que contribueixen al finançament del cost que comporta la implantació de la gestió sostenible dels residus municipals i que són impostos ecològics que resten afectats al Fons de gestió de residus.

Dels preceptes d'aquesta Llei i del Text refós de la Llei reguladora dels residus es pot concloure que el Fons de Gestió de residus es pot destinar al finançament d'altres operacions de gestió de residus diferents de les infraestructures, com la prevenció i la recollida selectiva, sempre i quan estigui garantit el finançament de les infraestructures i sempre i quan aquestes operacions estiguin d'acord amb el que estableix el PRECAT20.

El cànon ha de ser doncs una eina fonamental per a la contribució al finançament de les infraestructures, més enllà de les aportacions de la Generalitat.

3.3.- Necessitats d'inversió i proposta de finançament.

La proposta de finançament se centra en la millora i ampliació de les opcions desenvolupades fins aquest moment, amb l'objectiu de cercar fórmules d'autosuficiència financera i de minimitzar el recurs al finançament públic.

Així, el finançament s'estructurarà en l'aplicació de diferents vies entre les quals caldrà considerar, a part dels propis pressupostos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, l'increment durant el període de vigència del PRECAT20 dels tipus aplicables dels cànon existents que es destinaran a finançar actuacions definides en el PRECAT20. També preveu el foment de la fiscalitat ambiental i la participació del sector privat en el finançament d'algunes de les actuacions, així com l'accés a fonts de finançament europees vinculades al suport a polítiques de millora ambiental, de innovació, de difusió, etc. Es preveu finançar amb Fons europeus, actuacions per fer front a sòls contaminats, adequació i millora d'eficiència energètica en les infraestructures de gestió de residus i algunes de les actuacions de foment de l'economia verda (ecoinnovació, ecodisseny i economia circular).

La via de finançament a través dels recurs directe als pressupostos de les administracions públiques s'engloba dins del suport públic necessari a part de les actuacions mediambientals. Aquesta opció contribueix a la inducció de l'activitat econòmica que es genera sempre que el sector públic inverteix en qualsevol sector d'activitat.

Tanmateix, si bé una part de les actuacions es preveu finançar amb transferències de la Generalitat, durant el període de vigència del PRECAT20, està previst que s'incrementi progressivament el finançament de les actuacions amb recursos generats pels diferents instruments de fiscalitat ambiental, tant els existents com aquells altres que es proposen en el marc del propi PRECAT20, en aplicació del principi de "qui contamina, paga".

Respecte a les actuacions corresponents a la construcció i adaptació de les instal·lacions existents i de les noves instal·lacions de gestió de residus municipals a Catalunya incloses al PRECAT20 que formen part del PINFRECAT20, cal tenir en compte el que s'estableix en la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, que modifica, entre altres l'apartat 2 de l'article 8 del text refós de la Llei reguladora de residus, aprovat pel Decret legislatiu 1/2009:

"2. La Generalitat assumeix el finançament de les inversions que figuren en el Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals de Catalunya, en la quantia i forma que es determini en el mateix pla territorial, i que ha d'ésser aprovat pel Govern."

Les infraestructures del nou PINFRECAT20 es preveu que es financin per transferències de la Generalitat, per fons provinents de la recaptació del cànon de residus municipals i algunes d'elles amb Fons europeus. Tanmateix, fins a l'any 2020 el 100% de les reposicions i grans reparacions de les plantes existents, es finançaran amb transferències de la Generalitat i per fons provinents de la recaptació del cànon de residus municipals.

A partir del 2020, les noves inversions, amortitzacions i reposicions de les instal·lacions seran finançades al 50% per la Generalitat de Catalunya, a condició que l'ens local titular de la planta consigni l'altre 50% des del primer moment.

També es recullen inversions lligades a actuacions en les quals el sector privat tindrà la iniciativa per executar i finançar directament, bé per adaptar-se a la normativa que sigui d'aplicació, bé perquè espera obtenir una rendibilitat futura o per, en el cas d'organitzacions sense ànim de lucre, desenvolupar una acció solidària.

Una part d'aquestes inversions serà induïda pels ajuts públics o subvencions previstes en aquest programa. Així, les ordres de subvenció que es puguin aprovar al llarg del programa buscaran assolir els objectius previstos amb el concurs de la iniciativa privada.

Per a la implementació d'algunes de les polítiques, es poden arribar a plantejar instruments de col·laboració publico-privada. La implantació d'aquests instruments, entre d'altres, podria incidir positivament en el balanç econòmic.

Així, aquest Pla Territorial incorpora diferents mecanismes i determina els instruments econòmics per tal de fer viable el desenvolupament de les actuacions que han de ser impulsades per ells i cobrir així els dèficits estructurals i territorials que han estat determinats.

Els mecanismes que es plantegen fonamentalment en el Pla Territorial per a cooperar amb els ens locals en el finançament d'infraestructures són:

- L'establiment d'ajuts econòmics per part de l'Agència de Residus de Catalunya.

Aquests ajuts seran plantejats de forma que les actuacions en infraestructura es desenvolupin d'acord amb les bases i amb respecte de les prescripcions que han estat establertes en el PINFRECAT20.

En qualsevol cas, les dotacions s'establiran en funció de la disponibilitat pressupostària que tingui l'Agència de Residus de Catalunya en el marc de:

- El Fons de Gestió de residus, d'acord amb les decisions que es prenguin en el sí de la Junta de Govern del cànon.
 - Els pressupostos de l'Agència de Residus de Catalunya.
- La participació del sector privat.

El sector privat ha de tenir un paper més important que fins ara pel que fa a assumir un major pes en la gestió dels residus municipals. És per això que el PINFRECAT20 estableix les bases per a la seva consideració. Aquesta participació ha de ser possibilitada en el marc del compliment dels criteris i prescripcions que són establerts, sempre assegurant la coherència del Model de Gestió i el correcte desenvolupament de les activitats.

Així mateix, cal aportar al sector privat la seguretat administrativa i jurídica per tal de donar confiança als inversors i minimitzar els riscos inherents associats a la gestió dels residus, garantint que es produeix un adequat equilibri entre oferta i demanda de tractaments, afavorint una millor competència en la gestió però evitant que la millora de la competència pugui significar un perjudici per al sector públic.

Les mesures i instruments de finançament i de programació previstes en aquest Pla Territorial només poden beneficiar les instal·lacions qualificades de servei públic. Això sense perjudici que des de l'Administració es pugui fomentar o estimular l'establiment de determinades instal·lacions de gestió de residus en règim de lliure concurrència.

3.4 Actuacions amb finançament compromès per subvencions ja resoltes.

Les inversions previstes per a les infraestructures que ja tenen el finançament compromès per subvencions ja resoltes actualment són:

INVERSIÓ PREVISTA EN ACTUACIONS AMB PRESSUPOST COMPROMÈS	
Instal·lació	Pressupost
Adequació i millora de l'eficiència energètica de la planta incineradora de Tarragona	15.000.000 €
Ampliació del dipòsit controlat de Mas de Barberans	2.596.533 €
Ampliació del dipòsit controlat de Tremp	1.778.956 €
Centre de tractament de residus de Clariana de Cardener	2.000.000 €
Centre de tractament de residus de Montoliu de Lleida (1)	28.239.916 €

INVERSIÓ PREVISTA EN ACTUACIONS AMB PRESSUPOST COMPROMÈS	
Instal·lació	Pressupost
Centre de tractament de residus d'Orís	19.519.899 €
Centre de tractament de residus de Pedret i Marzà (1)	36.745.836 €
Desenvolupament de centres logístics de recepció i transferència de residus	460.000 €
Millora i integració de les instal·lacions de tractament mecànic i biològic, i de compostatge de Botarell	3.984.277 €
Millora de la planta de triatge de Molins de Rei	3.981.742 €
Promoció d'instal·lacions petites de FORM en zones amb nivells baixos de generació	600.000 €
(1) Pressupost en fase d'ajust per replanteig	TOTAL 114.907.159 €

Tots els imports inclouen l'IVA vigent.

3.5 Resta d'actuacions necessàries previstes en el PINFRECAT .

En aquest apartat es fa una previsió de les inversions que poden resultar necessàries derivades de les mancances o dèficits que han estat identificats en el PINFRECAT20, tant pel que fa a les plantes existents com per cobrir necessitats de noves capacitats de gestió dels residus generats d'acord amb els balanços territorials.

El Pla Territorial recull aquelles infraestructures que han estat desenvolupades en el marc de l'anterior Pla, les quals degut a la necessitat de programació econòmica han estat executades sense el finançament de la Generalitat.

Pel que fa a les intervencions en instal·lacions existents, es considera que la seva justificació respon als següents principis generals bàsics:

- Intervencions per aconseguir que les capacitats reals s'ajustin de forma tècnicament adequada a les capacitats autoritzades.
- Necessitats d'adaptació de les plantes al canvi de les característiques i diversitat de qualitats dels residus a tractar, així com a canvis d'escenaris de generació de diferents fraccions, al seu àmbit de servei.
- Promoció de la preparació per a la reutilització i aspectes de seguretat, com és el cas de les millores en deixalleries.
- Incrementos dels índex de valorització material i eficiència energètica, disminucions de la generació de rebuigs a eliminació i les millores de la qualitat dels productes finals obtinguts.
- Reduccions dels impactes associats al tractament.

Pel que fa a intervencions en nova instal·lació, es planteja la inversió necessària per al desenvolupament de centres de recepció i transferència que permetin facilitar la logística de gestió i transport per compartir i optimitzar l'ús de les capacitats de tractament disponibles.

Es fa una previsió també d'import per al desenvolupament d'actuacions per implantar noves capacitats de tractament de fracció Resta previ a la seva disposició en abocadors, així com de la FORM. En aquest cas, es realitza una estimació basada en coeficients d'inversió per tona de capacitat de tractament, donat que es desconeix de forma concreta el nombre d'instal·lacions que seran desenvolupades, la seva dimensió, característiques tècniques, tecnologies aplicades, etc. Es pretén doncs donar un valor de referència que serveixi d'ordre de magnitud a tenir en compte.

El valor d'inversions per cobrir noves capacitats derivades de dèficits es calcula considerant un import mig de 300 € d'inversió per tona anual de capacitat, i tenint en compte el balanç de dèficit per a l'any 2018. Pel que fa al càlcul de millores en plantes existents, s'estima un valor del 25% del valor calculat per a noves instal·lacions.

S'incorpora també una previsió econòmica d'inversió per al desenvolupament i implantació de sistemes d'àmbit local de compostatge de FORM, d'acord amb el model de gestió establert.

Les inversions que es deriven de la resta d'actuacions identificades al PINFRECAT20 són:

INVERSIÓ PREVISTA EN RESTA D'ACTUACIONS IDENTIFICADES (SENSE FINANÇAMENT)	
Instal·lació	Pressupost
Actuacions d'optimització de consum energètic en infraestructures de tractament.	5.000.000 €
Actuacions de millora i ampliació de la xarxa de deixalleries.	13.000.000 €
Adequació i millora de l'eficiència energètica de la planta incineradora de Sant Adrià de Besòs	38.000.000 €
Adequació i millora de l'eficiència energètica de la planta incineradora de Girona	25.000.000 €
Habilitació de la xarxa de deixalleries per a la gestió dels residus d'amiant	3.000.000 €
Actuacions de millora i/o ampliació de capacitats de tractament de la fracció Resta/FORM. Agrupació territorial 1.	14.000.000 €
Actuacions de millora i/o ampliació de capacitats de tractament de la fracció Resta/FORM. Agrupació territorial 2.	14.000.000 €
Actuacions de millora i/o ampliació de capacitats de tractament de la fracció Resta/FORM. Agrupació territorial 3.	14.000.000 €
Actuacions de millora i/o ampliació de capacitats de tractament de la fracció Resta/FORM. Agrupació territorial 4.	14.000.000 €
Actuacions de millora i/o ampliació de capacitats de tractament de la fracció Resta/FORM. Agrupació territorial 5.	6.000.000 €
Desenvolupament de centres logístics de recepció i transferència de residus	4.540.000 €
Reenginyeria de l'Ecoparc nº1 de Barcelona	45.000.000 €
Clausura de dipòsits controlats de classe II públics després del període d'explotació	20.000.000 €
Ampliació de dipòsits controlats públics de classe II	12.000.000 €
Promoció d'instal·lacions petites de FORM en zones amb nivells baixos de generació	4.400.000 €
Actuacions de millora en plantes de tractament biològic de FORM.	15.000.000 €

INVERSIÓ PREVISTA EN RESTA D'ACTUACIONS IDENTIFICADES (SENSE FINANÇAMENT)	
Instal·lació	Pressupost
TOTAL	246.940.000 €

Tots els imports inclouen l'IVA vigent.

3.6 Resum de necessitats d'inversió en infraestructura d'actuacions del Pla Territorial

A la següent taula es resumeixen els imports totals de la inversió que s'estima necessària per al desenvolupament de les actuacions en infraestructura que es deriven del desplegament del Pla Territorial:

TOTAL NECESSITATS D'INVERSIÓ PINFRECAT20	
Concepte	Pressupost
Inversió prevista en actuacions amb pressupost compromès	114.907.159 €
Inversió prevista en resta d'actuacions identificades	246.940.000 €
TOTAL	361.847.159 €

Tots els imports inclouen l'IVA vigent.

Referent a la inversió total estimada al Pla Territorial, l'import que ja es troba compromès en convenis de l'Agència de Residus de Catalunya amb els ens locals per al finançament de les actuacions, incloent aquelles actuacions que disposen de finançament parcial, és de 114.907.159 €, IVA inclòs.

La diferència respecte de l'import total, 246.940.000 € IVA inclòs, no disposa de finançament compromès per part de la Generalitat.

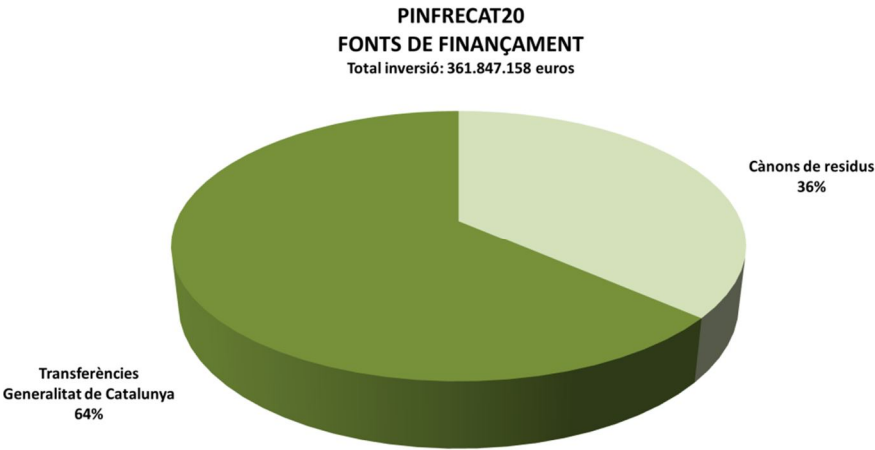
3.7 Planificació econòmica

En la següent taula es relaciona el conjunt d'inversions incloses en el PINFRECAT pel període 2015-2020.

IMPORT TOTAL ACTUACIONS PINFRECAT20							
Nom actuació	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
Realització de les actuacions en infraestructures compromeses en el marc del PTSIGRM 2007-2012	19.151.193	19.151.193	19.151.193	19.151.193	19.151.193	19.151.193	114.907.159
Optimització del consum energètic de les infraestructures	180.353	274.700	1.166.469	1.120.688	1.126.553	1.131.238	5.000.000
Millora i ampliació de la xarxa de deixalleries	0	714.219	3.177.456	3.032.838	3.036.344	3.039.143	13.000.000
Adequació i millora de l'eficiència energètica de les plantes incineradores	0	3.461.214	15.398.439	14.697.602	14.714.589	14.728.155	63.000.000
Habilitació de la xarxa de deixalleries per a la gestió dels residus d'amiant	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	0	0	3.000.000
Increment de la capacitat de tractament de la FORM i la fracció resta	2.236.371	3.406.274	14.464.216	13.896.527	13.969.263	14.027.348	62.000.000
Desenvolupament de centres logístics i de transferència de residus	163.760	249.427	1.059.154	1.017.584	1.022.911	1.027.164	4.540.000
Reenginyeria de l'Ecoparc 1 (Barcelona)	1.623.173	2.472.296	10.498.221	10.086.189	10.138.981	10.181.139	45.000.000
Clausura de dipòsits controlats de classe II públics després del període d'explotació	721.410	1.098.798	4.665.876	4.482.751	4.506.214	4.524.951	20.000.000
Ampliació de dipòsits controlats públics de classe II	432.846	659.279	2.799.526	2.689.650	2.703.728	2.714.970	12.000.000
Promoció d'instal·lacions petites en zones amb nivells baixos de generació	0	241.736	1.075.447	1.026.499	1.027.686	1.028.633	4.400.000
Implementació de millores en les plantes de tractament de la FORM existents	541.058	824.099	3.499.407	3.362.063	3.379.660	3.393.713	15.000.000
	25.050.163	33.553.235	77.955.404	75.563.585	74.777.124	74.947.647	361.847.158

Per aquest període, es preveuen inversions per un import total de 361.847.158 €. D'aquest import, 131.683.896 € es preveu finançar amb el retorn de la recaptació dels cànon i 230.163.262 €, amb transferències de la Generalitat. Tant les inversions, com la proposta de finançament que s'efectua està contemplada dins del Pla financer que acompanya el PRECAT20.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
Import finançar recaptació cànon municipals	5.898.970	13.402.042	22.253.722	26.150.713	29.251.242	31.727.207	128.683.896
Import finançar recaptació cànon construcció	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	0	0	3.000.000
Import finançar transferències Generalitat de Catalunya	19.151.193	19.151.193	54.701.682	48.412.872	45.525.881	43.220.440	230.163.262
Total import actuacions PINFRECAT20	25.050.163	33.553.235	77.955.404	75.563.585	74.777.124	74.947.647	361.847.158

Les aportacions provinents del Fons de Gestió de Residus, en concepte del retorn de la recaptació del cànon fins l'horitzó 2020 es faran d'acord al que es reflecteix en el PRECAT20, així com als resultats definitius de la recaptació.

La Generalitat de Catalunya finança el 100% de les reposicions i grans reparacions de les plantes existents (incloent també les planificades al PINFRECAT20), amb fons propis i del Fons de Gestió de residus fins a l'any 2020. A partir del 2020, les noves inversions, amortitzacions i reposicions de les instal·lacions seran finançades al 50% per la Generalitat a condició que l'ens local titular de la planta consignï l'altre 50% des del primer moment.

L'estimació de les aportacions de capital de la Generalitat de Catalunya per finançar les infraestructures previstes en el PINFRECAT per anualitats són les següents:

IMPORT PREVIST TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER FINANÇAR PINFRECAT20							
Nom actuació	2015	2016	2017	2018	2019	2020	TOTAL
Realització de les actuacions en infraestructures compromeses en el marc del PTSIGRM 2007-2012	19.151.193	19.151.193	19.151.193	19.151.193	19.151.193	19.151.193	114.907.159
Optimització del consum energètic de les infraestructures			710.338	584.681	526.995	480.930	2.302.944
Millora i ampliació de la xarxa de deixalleries			1.991.515	1.639.220	1.477.493	1.348.343	6.456.571
Adequació i millora de l'eficiència energètica de les plantes incineradores			9.651.188	7.943.912	7.160.157	6.534.280	31.289.537
Habilitació de la xarxa de deixalleries per a la gestió dels residus d'amiant							0
Increment de la capacitat de tractament de la FORM i la fracció resta			8.808.191	7.250.040	6.534.742	5.963.533	28.556.506
Desenvolupament de centres logístics i de transferència de residus			644.987	530.890	478.512	436.685	2.091.073
Reenginyeria de l'Ecoparc 1 (Barcelona)			6.393.042	5.262.126	4.742.958	4.328.371	20.726.497
Clausura de dipòsits controlats de classe II públics després del període d'explotació			2.841.352	2.338.722	2.107.981	1.923.720	9.211.776
Ampliació de dipòsits controlats públics de classe II			1.704.811	1.403.233	1.264.789	1.154.232	5.527.066
Promoció d'instal·lacions petites en zones amb nivells baixos de generació			674.051	554.813	500.074	456.362	2.185.301
Implementació de millores en les plantes de tractament de la FORM existents			2.131.014	1.754.042	1.580.986	1.442.790	6.908.832
	19.151.193	19.151.193	54.701.682	48.412.872	45.525.881	43.220.440	230.163.262

4.-ELS INSTRUMENTS

L'eficàcia de la política de gestió de residus pot ser millorada mitjançant mesures de suport com divulgació d'informació i campanyes de sensibilització, reformulació de procediments administratius i normatius, o implantació d'incentius o desincentius financers. A vegades aquestes accions poden ser degudes a exigències reglamentàries, però en altres tenen el seu origen en l'experiència pròpia obtinguda en la gestió dels residus municipals.

Entre els instruments que han de servir per tal de promoure el desenvolupament de les actuacions necessàries en infraestructura són:

- El PRECAT20, els programes de prevenció i el propi PINFRECAT20 inclòs en el PRECAT20.

El Programa General de Gestió és l'instrument principal que estableix la política de residus en l'àmbit de Catalunya. A partir de l'anàlisi de la situació actual de gestió, estableix els objectius pel que fa a prevenció, preparació per a la reutilització, reciclat, valorització i eliminació per donar compliment, com a mínim, als requeriments normatius, o anar més enllà d'acord amb les mesures d'acompanyament que siguin incorporades.

- Els instruments normatius. L'obligació legal del tractament previ a la disposició.

Un aspecte molt important de les previsions del Pla Territorial és l'aclariment de quins són els àmbits territorials que disposen d'instal·lacions per a poder fer el tractament dels residus previ a la seva disposició en dipòsits controlats. Referent a aquells àmbits que no disposen d'instal·lacions adequades per poder fer el tractament, es planteja el calendari per tal que desenvolupin les instal·lacions per donar compliment a aquesta obligació legal.

- Els instruments econòmics. Els *cànon sobre la disposició de residus*

Les administracions competents han d'establir mesures econòmiques, financeres i fiscals per a fomentar les polítiques de gestió de residus així com per enfortir els mercats de reciclat dels recursos obtinguts. És fonamental en aquest sentit l'estratègia prevista per a l'evolució dels *cànon sobre la disposició de residus*.

El *cànon* incentiva en la mesura que grava aquelles pràctiques que caldria reduir o reconduir i que alhora permet bonificar les practiques tendents a la prevenció i la valorització dels residus. D'altra banda és recaptador en la mesura que a més dota de capacitat de finançament per assumir el finançament de les infraestructures necessàries per complir amb el model de gestió.

4.1 Els cànon sobre la disposició i la incineració de residus

En el PRECAT20 s'inclou de forma detallada l'estratègia i previsions de l'evolució dels cànon per la disposició i la incineració de residus, així com la previsió de recaptació i dotacions per al finançament de les infraestructures previstes en el PINFRECAT20.

5.-ESTABLIMENT D'AJUTS PER AL FINANÇAMENT D'INFRAESTRUCTURES

L'establiment d'ajuts per al finançament d'infraestructures forma part, com s'ha esmentat anteriorment, de l'estratègia de l'Agència de Residus de Catalunya per poder contribuir amb els ens locals a desenvolupar les actuacions necessàries.

La dotació dels ajuts dependrà de la disponibilitat pressupostària, i en gran mesura de com sigui efectivament l'evolució final de l'estratègia plantejada en el PRECAT20 pel que fa a la dotació de recursos econòmics del Fons de Gestió de residus.

Els ajuts poden ser plantejats per part de l'Agència de Residus de Catalunya mitjançant ordres de subvenció, subvencions directes o bé en el marc dels atorgaments resolts per la Junta de Govern del cànon.

En aquest apartat es fa esment de forma preliminar dels criteris bàsics que es tindran en compte a l'hora de considerar l'atorgament d'ajuts econòmics als ens locals per al desenvolupament d'actuacions derivades del present Pla Territorial.

En qualsevol cas, l'èxit de l'estratègia d'infraestructures i l'adequació per poder ser beneficiari d'ajuts, ha de partir de la base de tenir un desplegament adequat de sistemes de recollida selectiva amb resultats satisfactoris, d'acord amb els criteris que estableixi l'Agència de Residus de Catalunya i el propi PINFRECAT20.

5.1 Criteris per a la valoració i atorgament

Els criteris bàsics que cal tenir en compte per poder-se acollir a línies d'ajut econòmic són:

- Els ajuts no poden ser dirigits a aquells ens que no tenen desplegada la recollida selectiva.
- Els ajuts no poden ser dirigits a aquells ens que no realitzen el tractament dels residus prèviament a la seva disposició en dipòsits controlats, a no ser que l'objecte de l'ajut sigui la pròpia resolució d'aquesta situació.
- En cas d'ajuts a actuacions en dipòsits controlats, el titular haurà de demostrar la disposició de garanties financeres suficients per al cobriment dels costos totals de la clausura i el manteniment posterior. Tampoc podran rebre ajuts aquells que no justifiquin haver implantat un sistema de desgasificació.
- Cal incloure un estudi de viabilitat econòmica en el que s'incorporin la totalitat dels costos de gestió i es garanteixi el correcte manteniment i amortització de la instal·lació.
- S'ha de justificar tenir índex adequats de recollida selectiva, d'acord amb les dades estadístiques de Catalunya.

Totes les actuacions que siguin proposades per a ajut econòmic per part dels ens locals hauran d'estar convenientment justificades en el marc de les prescripcions que son establertes en el PINFRECAT20.

L'atorgament d'un ajut per al finançament d'infraestructures implicarà l'obligació d'establir un sistema d'informació entre l'ens local i l'Agència de Residus de Catalunya per tal de poder realitzar el seguiment pel que fa al compliment dels objectius que s'han establert per al projecte.

La no consecució dels objectius esmentats a la sol·licitud d'ajut per a un projecte pot implicar la denegació de l'atorgament de posteriors ajuts econòmics a aquest ens local en el marc del desenvolupament del Pla Territorial.

6.- LA PARTICIPACIÓ DEL SECTOR PRIVAT

En l'actual context socioeconòmic, la col·laboració del sector públic amb el privat mitjançant projectes d'inversió privada i/o PPP (*Públic – Private – Partnership*) és considerada com un instrument valuós que cal desenvolupar amb objecte de facilitar l'accés de les administracions a noves inversions en infraestructures, així com captar experiència tècnica i millorar eficiència en l'explotació de serveis tradicionalment de caràcter públic.

En altres sectors com són el del subministrament d'aigua, electricitat, o obres lineals com carreteres o ferrocarrils, entre d'altres, els projectes de col·laboració públic-privat han vingut desenvolupant-se amb èxit des de fa molt temps. Aquests acostumen a ser projectes amb alts nivells d'inversió, i sobre tot caracteritzats per un entorn legal i financer sòlid, així com una perspectiva d'ingressos fiable donada la situació concreta dels mercats.

Pel que fa al sector del tractament dels residus municipals, la col·laboració públic-privat ha estat tradicionalment més complexa degut a un bon nombre de riscos potencials. La voluntat de col·laboració requereix de propostes eficients en termes de viabilitat tècnica i econòmica, així com de certes garanties pel que fa al manteniment de la cooperació en el temps i pel pagament de les taxes de tractament per part de la banda pública. Això, juntament amb una certa estabilitat dels mercats de reciclatge (pels materials obtinguts) hauria de permetre l'assegurament de l'equilibri en l'explotació, i en definitiva, minvar els riscos associats a una operació d'inversió concreta.

Si aquestes condicions no es donen, l'avaluació de riscos que es fa sempre des de la banda inversora no disposarà de suficients garanties per validar el desenvolupament de les actuacions, o bé en cas de tirar endavant els riscos seran traduïts en preus elevats de la gestió.

En aquest sentit, segurament aquelles àrees en que els costos actuals són més baixos derivats de la manca de tractaments, són territoris on calen elevats nivells d'inversió i difícilment es podran donar condicions favorables per als inversors privats, que no podran imposar taxes fiables (els ens locals no podran assumir de cop salts importants en els costos del tractament) que permetin garantir l'amortització de les inversions i a més esperar beneficis.

Per tant, en aquelles territoris on el salt de model de gestió ha de ser significatiu, segurament caldrà un cert nivell d'aportació d'inversió de la banda pública per poder fer viables projectes d'inversió privada.

La viabilitat per a l'establiment d'acords públic-privat dependrà també d'una certa seguretat en el marc legal i institucional. Cal doncs que des de les administracions es vegi la possibilitat de col·laboració no només com una opció d'aconseguir fonts de finançament, sinó com una oportunitat de guanyar en especialització, capacitats, expertesa i, en definitiva, eficiència a l'hora de fer la gestió.

6.1 Riscos

La consideració dels riscos té un impacte molt rellevant a l'hora de disposar de propostes per part del sector privat. Els aspectes fonamentals que cal garantir són:

- la capacitat per part de les administracions d'assumir les tarifes del tractament que s'hagin establert.
- l'estabilitat institucional i durada de la relació.

Els aspectes tècnic no acostumen a ser claus en la decisió per la part privada, donat que acostumen a tenir confiança en les seves capacitats tècniques. Això no treu que des de les administracions calgui assegurar la tasca de seguiment i control de les activitats, i evidentment la seva imposició de condicions pel que fa a l'explotació. Com s'ha esmentat, caldrà tenir en consideració els criteris i prescripcions que s'han establert en aquest Pla Territorial.

Respecte al cobrament dels imports de gestió, en aquells casos on les tarifes impliquen que l'administració local hagi de pujar les taxes de forma significativa per poder fer-ne front, pot ser que els inversors demanin alguna garantia addicional.

Respecte als riscos institucionals, un cas habitual és que la part pública no pugui aportar les quantitats de residus previstes inicialment, ja sigui per que l'àmbit de gestió de l'ens ha disminuït o bé per que ha evolucionat a la baixa la generació d'un flux de residus concret. Aquests temes, que són difícils de preveure en molts casos, convé que estiguin adequadament acotats a efectes de responsabilitats i drets de les parts. Totes les previsions i aclariments previs suposaran acotar riscos potencials i faran més viable la col·laboració. Cal establir doncs als contractes, en la mesura del possible, els escenaris potencials de conflicte, i acordar les condicions per a la seva resolució en cas que sigui necessari.